

Turun kaupungin lausunto luonnoksesta kuntarakennelain muuttamisesta

Turun kaupungin näkemyksen mukaan luonnoksessa hallituksen esitykseksi on kuvattu kiitettävällä tavalla tilannetta suurilla kaupunkiseuduilla sekä tarvetta maankäytön, asumisen ja liikenteen sekä elinkeinopolitiikan vahvemmalle koordinaatiolle, hallinnon selkeyttämiselle ja taloudellisen eriytymisen estämiselle. Kuntarakennemuutos suurilla kaupunkiseuduilla toisi taloudellisen yhteisvastuun koko alueesta ja estäisi alueellisen osaoptimoinnin.

Kaupunkiseutuperusteita Turun kaupunki pitää pääosin onnistuneina. Turun kaupunkiseutu muodostaa kansallisestikin arvioituna poikkeuksellisen tiiviin, katkeamattoman, toiminnallisen ja usean kunnan alueelle ulottuvan ydin-kaupunkiseudun. Tätä kuvastavat alueen kunnissa tällä hetkellä täyttyvät *työpaikkaomavaraisuus-, työssäkäynti-, lähitaajama- ja asuntomarkkinaperusteet*. Alueen taloudellinen eriytymisperuste osoittaa, että asukkaiden muuttoliikkeen vaikutukset kohdistuvat kaupunkiseudun kuntiin epätasaisesti. Turun kaupungin laskennallinen taloudellinen menetys seudun sisäisen muuttoliikkeen seurauksena vuosina 2000–2010 oli 322,8 miljoonaa euroa eli noin 29,3 miljoonaa euroa vuodessa. Taloudellinen eriytymisperuste on erityisen onnistunut peruste kuvaamaan kaupunkiseudun kuntien keskinäistä riippuvuutta ja dynamiikkaa.

Turun kaupunki katsoo, että vapaaehtoisuuteen ja yhteistyöhön perustuvan kuntarakennemuutoksen toteuttamistavan tulisi olla ensisijainen lähtökohhta. Alueen elinvoimaisuuden ja kuntauudistuksen tavoitteiden turvaamiseksi voisi viime kädessä käyttää myös velvoittavaa lainsäädäntöä, mikäli kunnat eivät omaehtoisesti huomioi kuntajakoselvityksen johtopäätöksiä eivätkä ryhdy niiden mukaisiin toimenpiteisiin.

Lakiehdotusluonnoksessa esitetty alueellisen kansanäänestyksen edellytys valtioneuvoston laajennetun toimivallan käytölle on Turun kaupungin näkemyksen mukaan tarkoituksenmukainen. On perusteltua, että myös keskuskunnan asukkaiden mielipiteellä on yhtäläinen merkitys päätettäessä kuntarakenteen uudistamisesta kaupunkiseuduilla. Kaupunkiseutu muodostaa kantarajat ylittävän toiminnallisen kokonaisuuden, ja siten alueen kuntalaisilla on oltava yhtäläiset mahdollisuudet vaikuttaa alueen kehittämiseen.

Turun kaupungin näkemyksen mukaan ehdotuksessa esitetty menettely erityisen kuntajakoselvityksen asettamiseksi ja valtioneuvoston laajennetun toimivallan käyttämiseksi kaupunkiseuduilla on perusteltu. Lakiehdotusluonnoksessa tehty vaikutusten arviointi on kattava ja kaupungin näkemyksen mukaan onnistunut.

Kokonaisuutena Turun kaupunki pitää ehdotusta kuntarakennelain täydentämiseksi esitetyllä tavalla perusteltuna ja tarpeellisena. Turun kaupunki korostaa alueen taloudellisen eriytymisperusteen tärkeyttä yhtenä kaupunkiseutuperusteena ja pitää sitä erityisen tarkoituksenmukaisena kuntarakennelain täydennyksen osana.



Aleksi Randell
kaupunginjohtaja



Ari-Pekka Korhonen
johtava kaupunginsihteeri